

ŻEGLARZ POLSKI

Le navigateur polonais

The Polish Sailor

PRZEGLĄD

Poświęcony sprawom żeglugi
uwzględnieniem potrzeb

TYGODNIOWY

morskiej i rzecznej ze szczególnem
i zadań żeglugi polskiej.

Ceny ogłoszeń: za drobne ogłoszenia handlowe 40 gr za większy milimetrowy trzyłamowy. Za powtarzalne ogłoszenia 30% zniżki. Większe i stałe ogłoszenia według umowy. Poszukiwania pracy i wolne posady 25 gr za wiersz milimetrowy trzyłamowy. — Ogłoszenia w tekście i przed tekstem 50% drożej.

Redakcja i administracja: TCZEW, ul. Hallera 17. Adres pocztowy: Tczew „Żeglarz Polski”. — Konto: P. K. O. 170 044. Wszystkie materiały i artykuły umieszczone w piśmie są płatne. Rękopisów redakcja nie zwraca.

PRENUMERATA: Rocznie w kraju 4 zł, zagranicą 7 zł; Półrocznie w kraju 2 zł, zagranicą 4 zł; Kwartalnie w kraju 1 zł, zagranicą 2 zł. Prenumeratę prosimy wpłacać na konto P. K. O. 170 044, lub przekazać pocztowym pod adresem administracji pisma w Tczewie.

Na 3 kwartał 1926 r. można abonować „Żeglarza Polskiego” również na pocztę.

Prenumerata „Żeglarza Polskiego” wraz z miesięcznikiem ilustrowanym „Morze”, wynosi 8 zł 50 gr, które przekazywać należy do administracji „Żeglarza Polskiego”.

Cena 10 gr.

Komitety redakcyjny: J. R. Klejnot; inż. Fr. Fojut; inż. mor. A. Ciechanowski.

Nr. 24. Rok wydania piąty.

TCZEW, dnia 30 czerwca 1926 r.

Ogólnego zbioru Nr. 135

Nadmiar własnego węgla a żegluga morską.

Olbryzmie znaczenie naszego eksportu węgla morzem dla rozwoju naszej marynarki handlowej jeszcze nie znalazło wyrazu w naszej prasie. Należy więc sprawę tę odpowiednio wyjaśnić.

Węgiel własny, znaleziony w bogatych pokładach w bezpośredniej bliskości wybrzeża stał się podstawą rozwoju nowoczesnej żeglugi angielskiej. Często jest mniemanie że marynarka handlowa angielska już od dwustu lat zgóry utrzymuje bez przerwy pierwsze miejsce wśród marynarskich narodów żeglujących. Tak nie jest. W pierwszej połowie XIX wieku marynarka amerykańska prześcignęła była marynarkę angielską, jak co do tonażu, tak też i co do jakości okrętów. Przyczyna tego sukcesu Stanów Zjednoczonych była w znacznej mierze materialna: w Anglii, jak wogóle w Europie zaczęły się wyczerpywać bogate zasoby drzewiny okretowej, gdy w Ameryce Północnej istniały niemal niewyczerpalne jej zapasy. Budownictwo drewnianych okrętów miało już przyszłość tylko w Ameryce, gdy rozpoczęło się opanowanie mórz przez maszyny parowe, a wraz z nią przez kadłuby okretowe z żelaza. Anglia, która posiadała złoża rudy żelaznej i o wiele jeszcze wspanialsze zapasy nadmorskie węgla wysunęła się na lat sto na czoło państw budujących okręty i uprawiających żeglugę morską. Francja, o niekorzystnie dla żeglugi

gi położonych zagłębiach, Holandia nie mająca ani rudy, ani węgla, Stany Zjednoczone o dalekim od morza węglu i rudzie były w położeniu o wiele gorszem.

Dopiero po kilku dziesięcioleciach Niemcy posiadające bogate zagłębie nad żeglownym Renem, dostępnym dla średnich statków morskich aż do Kolonii i dźwigającym dziś berlinki do 3000 ton nośności wysunęły się jako groźny konkurent, jak w budownictwie statków, tak też w żegludze morskiej. Po wojnie światowej poważnym konkurentem angielskiego budownictwa statków morskich, w szczególności zaś ich reparacji stała się Holandia, pracująca na węglu przeważnie dowożonym Renem i na rudach dowożonych morzem.

Jakie korzyści dla swej żeglugi morskiej ciągnie Anglia z posiadania w swych portach taniego własnego węgla?

Po pierwsze: statki angielskie mogą zaopatrywać innych w węgiel, w pierwszym rzędzie porty kolonialne angielskie, które dostarczają znacznych ładunków do Anglii w postaci surowców, lecz powrotny fracht z Anglii mają niski. Węgiel angielski wypełnia tę lukę, zapewnia ładunek w obie strony i czyni angielską żeglugę przez to rentowniejszą w porównaniu z konkurencyjnymi.

Po drugie: statki angielskie bunkrują (biorą węgiel pod kotły) we własnych portach, w obcych zaś również znajdują własny węgiel, mają najlepsze warunki wyboru i kombinowania, oraz

ułatwione warunki handlowe. Handel idzie za banderą, lecz bandera idzie za węglem.

Po trzecie: rozwija się własne budownictwo, dokowanie i naprawa statków, o czym była mowa wyżej.

Czy podobne korzyści mogą przy eksporcie morskim naszego węgla również przyspaść żegludze polskiej?

Bezwągle — tak, chociaż sytuacja nasza jest odmienna. Przy uzgodnieniu naszego importu morskiego z wywozem węgla na statkach własnych otrzymamy silne podstawy dla żeglugi własnej. Rozwój Gdyni — Gdańska Wistły Morskiej jako portów bunkrowania dla wszystkich statków, (co już się rozpoczęło w Gdańsku) przyciągnie do nas liczny tonaż i pozwoli na rozwój portu Rzeczypospolitej jako portu składowo-rozdziałowego, z utrzymaniem bezpośredniej komunikacji liniami dalekiej żeglugi. Towarowe linie dalsze mogą mieć na wyjściu węgiel, przywozić z powrotem inne substancje mineralne, oraz surowce roślinne.

Budownictwo okrętów i naprawa ich, jak też dokowanie mogą się znakomicie rozwinąć w Gdyni, Gdańsku i Tczewie. Jeśli Gdańsk nie widuje na swych dokach (w ostatnim czasie) obcych okrętów, polega to na tem, że pod względem walutowym jest on tylko skrawkiem Anglii i przechodzi wraz z nią ciężki kryzys „wysokowalutowy”. Tymczasem wybrzeże i delta Wisły (przy dzisiejszych cenach węgla loco nasze porty i ruda szwedzka loco tamże) jest dla budowy okrętów w lepszych

warunkach nie tylko aniżeli porty niemieckie, lecz nawet aniżeli Rotterdam, gdzie węgiel jest droższy niż u nas, robotnik zaś znacznie droższy.

Oczywiście, jak długo nie mamy unii monetarnej z Wolnem Miastem, musimy liczyć tylko na powstanie stopniowe przemysłu okrętowego na wybrzeżu, w Gdyni i w Tczewie.

Służba wojskowa półtoraroczna w Marynarce Wojennej.

Sprawa odbywania powinności wojskowej w Marynarce Wojennej przez szeregowych z cenzusem t. zw. „półtorarocznych”, w roku bieżącym została uregulowana. Zgodnie z treścią ustawy o powinności wojskowej opracowano program szkolenia, po przejściu którego szeregowi z cenzusem mogliby uzyskać stopnie oficerów rezerwy. Został on ogłoszony w Rozkazie Szefa Kierownictwa Marynarki Wojennej nr. 3 z dn. 14 stycznia 1926 r., którego streszczenie dajemy poniżej.

Do służby półtorarocznej w Marynarce Wojennej mają prawo:

1. absolwenci wydziałów nawigacyjnego i mechanicznego Szkoły Morskiej w Tczewie,

2. absolwenci wydz. mechanicznego i elektrotechnicznego politechniki.

Wcielenie półtorarocznych do szeregów odbywa się między 20—25-go czerwca każdego roku.

Od dnia 1 lipca do dnia 31 sierpnia — półtoraroczni przechodzą w kadrze Marynarki Wojennej (obecnie w Świeciu nad Wisłą) wyszkolenie rekrutkie.

Z dn. 1 września półtoraroczni przybywają do dyspozycji Dowódcy Floty. Podczas dwumiesięcznego pływania zapoznają się ze 1) służbą okrętową, 2) regulaminem morskim, 3) okrętem i jego urządzeniem i 4) praktycznymi pracami pokładowymi na okręcie. Po odbyciu pływania otrzymują stopnie starszych marynarzy.

Z dn. 1 listopada następuje podział na dwie grupy: grupę nawigacyjną (absolwenci Wydz. nawigacyjnego Szkoły Morskiej) i grupę techniczną (absolwenci wydz. mechanicznego Szkoły Morskiej i politechniki). Obydwie grupy odchodzą na 5 i pół miesięczny (wraz z 15-dniowym egzaminem) kurs podchorążych rezerwy, odbywający się przy oficerskiej Szkole Marynarki Wojennej w Toruniu. Po egzaminach otrzymują stopnie matów-podchorążych.

Z dn. 16 kwietnia następuje zaokrętowanie na przeciąg i miesiąca na flocie Pińskiej.

Z dr. 16 maja zostają zaokrętowani na jednostkach pływających floty. W tym okresie półtoraroczni grupy nawigacyjnej będą zaokrętowani na torpedowcach i odbędą strzelanie torpedami. Jednocześnie muszą zapoznać się ze stawianiem min i trałowaniem. Następnie zaokrętowani są na okręcie artyleryjskim, gdzie odbywają strzelania artyleryjskie. Grupa techniczna zaokrętowana jest przez półtora miesiąca

na okręcie, gdzie są maszyny łokowe, przez pozostały okres — na okręcie posiadającym turbiny.

Miedzy 25—30 września odbywają się egzaminy praktyczne dla obu grup. Szeregowi, którzy zdadzą je pomyślnie, uzyskują prawo do służby półtorarocznej.

Z dniem 30 września zostają urlopowani na przeciąg 9 miesięcy w stopniach bosmanmatów — podchorążych.

W 2-gim roku służby, od dn. 1 lipca do dn. 30 września półtoraroczni są zaokrętowani na jednostkach pływających floty i pełnią obowiązki młodszych oficerów wykazując pewne prace praktyczne z zakresu nawigacji, bądź maszynownictwa okrętowego, poczem zostają mianowani bosmanami — podchorążymi.

Po pierwszych ćwiczeniach dla rezerwistów otrzymują stopnie podporuczników rezerwy.

* * *

Rozkaz powyższy dotyczy i tych półtorarocznych, którzy zostali wcieleni w szeregi Marynarki Wojennej w jesieni r. 1924 wraz z rocznikami 1903 i urlopowani w myśl rozkazu M. S. Wojsk. w dn. 1. 10. 25 r. na przeciąg 9-ciu miesięcy t. j. do dn. 1. 7. b. r. Na zasadzie złożonych w m. wrześniu ub. r. egzaminów przed komisją D-ctwa Floty, uznano ich okres służby jako wypełnienie programu pierwszego roku służby. Jednocześnie przyznano im stopnie matów-podchorążych.

W roku bieżącym, od dn. 1. 7. odbędą oni kampanię 3-miesięczną na jednostkach floty, ujętą w programie pod pozycją „2-gi rok służby”.

W Gdańsku Żeglarsza Polskiego
czytać można
w kawiarniach:

„Elite“, Holzmarkt 11, telefon 6888,
„Elite“, Jopengasse 23.

Nasza kronika portowa i żeglugowa.

Budowa w Gdyni gmachu Urzędu Marynarki Handlowej.

W ostatnich dniach przystąpiono do zakładania fundamentów pod przyszły gmach Urzędu Marynarki Handlowej. Narazie, ze względu na szczupłość wyasygnowanych na ten cel funduszy, ma być postawiona tylko część gmachu, dokąd będzie przeniesiony w jesieni ze swej obecnej siedziby kapitał Portu. Roboty budowlane prowadzi toruńska firma „Jan Broda”.

Ruch pasażerski w Gdyni.

Par. Pologne przybył w dniu 23. 6. z Havru do Gdyni, przywożąc 132 pasażerów i 16 ton ładunku mieszanego. Wyszedł z Gdyni dnia następnego, zabierając do Havru 597 pasażerów i 15 ton klepek debowych.

Komisja dróg wodnych przybyła do Polski.

29 czerwca przybyła do Polski komisja komunikacyjna Ligi Narodów. Zbada ona w dwutygodniowym objeździe, nasze sprawy rzeczno-kanalowe, między innymi połączenie Wisła-Dniepr i Śląsk-Bałtyk. Jako pierwsza zostanie zbadana Wisła środkowa i dolna, stanowiące dostęp wodnej sieci polskiej do morza. Szczegółowe sprawozdanie podamy w następnym numerze.

„Lwów“ w Tallinnie.

Dnia 25 czerwca statek szkolny „Lwów“ zawinął do Talinu (Rewla), głównego portu i stolicy Estonii.

Nowiny żeglarskie.

Podniesienie statku. Niemiecki parowiec Maren o nośności 700 i ładowności 303 ton rej. netto, który dn. 19 lutego opuścił port gdański z ładunkiem węgla do Kopenhagi i po dotknięciu dna zatonał koło Falsterbo, został obecnie podniesiony przez towarzystwo ratownicze Szwecji w Kopenhadze, które zakupiło zatonięty statek wraz z ładunkiem. Statek został przyholowany do Kopenhagi, gdzie odbywa się jego rozładowanie.

Żegluga wewnętrzna.

Ruch przez szluzę Einlage w maju.

Ruch okrętów przez szluzę był w maju ożywiony. Przeszło z Żywej Wisły na Leniwkę 528 statków o łącznej nośności 43 582 t., z 13 797 t. ładunku, wyszły zaś z Leniwki 542 statki o łącznej nośności 50 792 t., z 7 363 t. ładun-

ku. W stosunku do poprzedniego miesiąca ilość statków wzrosła o 25 proc., tonaż o 13 proc., ilość przewiezionego towaru natomiast pozostała prawie bez zmiany (zmniejszyła się w kierunku Gdańska o 1 867 t., na wyjściu z Gdańska zwiększyła się o 1 649 t.)

Co do poszczególnych rodzajów statków, wzrósł ruch statków osobowych w obu kierunkach, natomiast ruch berlinek — tylko na wyjściu, natomiast na wejściu zmniejszył się ruch większych berlinek.

Pod względem pochodzenia statków mijających szluzę ku Gdańskowi, wysunął się znacznie w stosunku do poprzedniego miesiąca tonaż z obwodu Tczewa (eksport węgla) i Warszawy (drzewo).

Na wyjściu zwiększył się ruch do obwodu Tczewa, oraz do Prus Wschodnich.

Nasz wywóz i wwóz morzem.

Dane prowizoryczne.

Objaśnienie skrótów: par. — parowiec, zagl. — żaglowiec, żagl. z mot. — żaglowiec z motorem, hol. — holownik, licht. — lichtuga (berlinka) morska, mot. — motorowiec.

Ang. — angielski, belg. — belgijski, duń. — duński, est. — estoński, fr. — francuski, fsk. — fiński, gd. — gdański, hld. — holenderski, lit. — litewski, łot. — łotewski, niem. — niemiecki, norw. — norweski, pol. — polski, szw. — szwedzi.

Maklerzy: (Art) — Artus, (B i S) — Behnke i Sieg, (Bg) — Bergenske, (D-S) — Danziger Schiffahrtskontor, (Gw.) — Ganswindt, (Hg.) — Hartwig, (Lcz) — Lenczat, (Pw) — Prowe, (Rhd.) — Reinhold.

Liczyby oznaczają ładowność statków, w tonach netto (1 tona — 2,83 m³).

Wywóz polskiego węgla przez port gdyński. (21—27 czerwca).

21 czw.: pol. par. Wisła 347 do Sonderborgu (Ellob).

24 czw.: norw. par. Landau 633 do Bergen (Rhd).

26 czw.: niem. hol. Diana z niem. licht. Rhein 646 do Sonderborgu i z niem. licht. Zukunft 604 do Haderslevn (D—S).

Statki powyższe wywoziły łącznie 4 645 ton węgla.

Wywóz polskiego węgla przez port tczewski.

(14—23 czerwca)

16 czw.: niem. licht. Sattenfelde 352 i Universum 392 do Fredrikshavn (Pohlmann).

18 czw.: niem. licht. Jugend 361 i Post 382 do Wiborga w Trangsundzie (Pohlmann).

Statki powyższe wywoziły łącznie 2 460 ton węgla.

Wywóz polskiego węgla przez port gdański. (17—24 czerwca).

17 cz.: lit. par. Stephanie 637 do Kopenhagi (Rhd), hld. żagl. z mot. Jurate 100 do Greenocku (Bg), duń. żagl. z mot. Triton 59 do Flensburga (B i S), duń. par. Wendia 627 do Randersu (J. Ick), włoski par. Titano 2173 do Genui (Bg), szw. par. Ewi 198 do Karlstadu (Gw).

18 czw.: niem. hol. Cato z licht. Käthe 335 i Mars 338 do Aarhus (Art), włoski par. Adalina 3089 do Genui (Art), szw. par. Aegir 753 do Kalmaru (B i S), szw. par. Mazedonia 932 do Sztokholmu (B i S), szw. par. Bris 1159 do Göteborga (B i S), szw. par. Kamelia 857 do Sztokholmu (B i S).

19 czw.: luń. par. Th. Malling 1120 do Kopenhagi (Rhd), duń. żagl. z mot. Jens 122 do Naxö (B i S), szw. par. Elsie 840 do Oxelösundu (Bg), szw. żagl. z mot. Wandia 88 do Grimshamn (Bg) (Bg).

20 czw.: łot. par. Percy 437 do Rygi (Lcz), szw. par. Liana 987 do Göteborgu (Bg), włoski par. Valderia 3 385 do Genui (Bg), duń. par. Skodsborg 850 do Odessy (B i S).

21 czw.: duń. par. Elisabeth Maersk 1116 do Kopenhagi (B i S), duń. par. København 886 do Kopenhagi (Jørgensen), łot. par. Kurland 428 do Kopenhagi (Bg), szw. par. Astrid 660 do Varburgu (B i S).

22 czw.: duń. par. Frankrig 746 do Kopenhagi (D—S), niem. par. Elsflæth 275 z drz. i węglem (B i S), niem. żagl. z mot. Aldebaran 54 do Allinge (Bg), niem. par. Erda 1 671 do Rouen (B i S).

23 czw.: niem. par. Venetia 507 do Aabenraa (Jørgensen), szw. par. Felicia 687 do Randersu (Bg), duń. par. Hafnia 1159 do Kopenhagi (J. Ick), szw. par. Dalhelm 624 do Słite (B i S), szw. par. Jelivare 1 144 do Göteborga (B i S), włoski par. Masanello 3 734 do Genui (Bg).

24 czw.: niem. żagl. z mot. Ingeborg 84 (Bg), niem. par. Hagen 1 003 do Le Havre (B i S), szw. par. Maerta 920 do Göteborga (B i S), szw. par. Sternö 74 do Karlshamn (B i S), fr. par. Depute Abel Fery 1 165 do Boulogne (B i S), szw. par. Axel 213 do Gotlandu (B i S), duń. par. Nordöst 557 do Kopenhagi (D—S).

Statki powyższe wywoziły łącznie 84 900 ton węgla.

Wywóz polskiego drzewa przez port gdański.

(17—24 czerwca).

17 czw.: niem. par. Kehr wieder 101 do Kopenhagi (Bg), par. Tauton 905 do Lowestoftu (D—S), gd. par. D. Siedler 250 do Rotterdamu z drz. i zb. (Rhd).

18 czw.: niem. mot. Gunlög do Göteborga z drz. i tow. (Thor Hals).

19 czw.: szw. par. Milos 1 853 do Rostoku (B i S), gd. par. F. G. Reinhold 706 do Amsterdamu z zb. i drz. (Rhd), niem. par. Gotenburg 196 do Lubeki z podkładami (Scharenberg), niem. par. Flosshilde 563 do Rotterdamu (D—S), duń. par. Hamlet 804 do Westhertlepolu (Shaw), duń. par. Tarnholm 839 do Manchesteru z drz. i tow. (Rhd), norw. par. Kolsdal 735 do Londynu (B i S), duń. par. Lise 1 247 do Garstonu (Jørgensen), duń. par. Farö 277 do Horsensu (Jørgensen), hld. par. Nero 334 do Amsterdamu z tow. i drz. (Pwe).

20 czw.: szw. par. Mollösund 135 do Sztokholmu z tow. i drz. (Thor Hals).

21 czw.: niem. par. Rudolf 157 do Szczecina (Pwe), niem. mot. Dietrich Boonekamp 582 do Imminghamu z ko-palnikami (B i S).

22 czw.: niem. par. Elsflæth 275 z drz. i węglem (B i S), niem. par. Fleiss 297 do Esbjergu (Rhd), niem. par. C. W. Frahne 189 do Flensburga (Pwe), niem. par. Planet 778 do Grangemouth (Rhd).

23 czw.: duń. par. Skinfaxe 1014 do Grangemouth (Bg), szw. par. Nortellje 387 do Bostonu (D—S), duń. par. Ingeborg 710 do Londynu (Bg), duń. par. Fanö 1093 do Hull (B i S).

24 czw.: duń. par. Rita Maersk 536 do Londynu (B i S), duń. par. Henry Tegner 864 do Liverpoolu (Jørgensen), duń. par. Flinderborg 858 do Londynu (Bg), fr. par. Chateau Latour 842 do Rouen (Worms), norw. par. Corvus 765 do Manchesteru (Bg), niem. par. Saturn 169 do Horsensu (Pwe).

Statki powyższe wywoziły łącznie 59 400 m³ drzewa.

Wywóz polskiego zboża przez port gdański. (17—24 czerwca).

17 czw.: gd. par. D. Siedler 250 do Rotterdamu z drz. i zb. (Rhd).

18 czw.: norw. par. Haarsagre 280 do Kilonji (B i S).

19 czw.: gd. par. F. G. Reinhold 706 do Amsterdamu z zb. i drz. (Rhd), niem. par. Undine 672 do Antwerpii (Rhd).

21 czw.: niem. par. Susanne 193 do Southamptonu z owsem (B i S), niem. par. Stadt Stolp 147 do Lubeki (Gw).

23 czw.: niem. żagl. z mot. Baldur 39 do Kopenhagi (Gw), gd. par. Pregel 196 do Hamburga (B i S).

24 czw.: niem. żagl. z mot. Fortuna 36 do Kopenhagi (Gw), duń. par. Irsa 498 do Varbergu (Rhd).

Statki powyższe wywoziły łącznie 5 400 ton zboża.

Wywóz polskiego cukru przez port gdański. (17—24 czerwca).

18 czw.: amerykański par. cyst. Cedarhurst 3 105 do Baltimore z melasą (Scharenberg).

19 czw.: niem. par. Scharnhorst 193 do Horsensu (B i S).

Statki powyższe wywoziły łącznie 6 300 ton cukru i melasy.

Wywóz polskich produktów naftowych przez port gdański. (17—24 czerwca).

17 czw.: fsk. par. cyst. Margareta 260 do Helsingforsu z naftą (B i S).

19 czw.: szw. mot. cyst. Naitea 106 do Fredericji z ropą gazową (B i S).

24 czw.: duń. hol. Odin z szw. licht. cyst. Schell X296 do Fredericji z naftą (B i S).

Statki powyższe wywoziły łącznie 1 300 ton prod. naftowych.

Wwóz śledzi przez port gdański. (16—24 czerwca).

16 czw.: norw. par. Svanholm 132 z Haugesundu (B i S).

17 czw.: norw. par. Jaederen 493 z Szczecina (Bg).

21 czw.: norw. par. Namna 304 z Lerwicku (Rhd).

Statki powyższe przywoziły łącznie 1 900 ton śledzi.

Wwóz rud i minerałów przez port gdański (17—24 czerwca).

22 czw.: grecki par. Tsara 1854 z Sfaksu z fosfatem (Pohl).

Statek powyższy przywoził 4 300 ton fosfatu.

Ruch tow. w porcie gdańskim w drugiej dekadzie czerwca

(w tonach)

WYWÓZ. Prod. mineralne: węgiel 100 118, superfosfat 590, parafina 280, cement 1035, sól 270, soda 42, oleje 2040. **Prod. roślinne:** jęczmień 2 100, owies 550, żyto 1925. ow. strączkowe 48, mączka kartoflana 25, cukier surowy 1 157, rafinada 3 458, mielaza 335, drzewo 72 160, smoła drzewna 113.

Prod. zwierzęce: świeże mięso 225, bydło żywe 31, solone skóry 70, jaja 55.

WWÓZ. Prod. mineralne: fosforyt 2 340, kamienie i piasek 470, węgiel 3 060, siarka surowa 250, ruda żelazna 3 000, żeliwo 11, żelazo 305, maszyny 75.

Prod. roślinne: ryż 211, oleje 286. **Prod. zwierzęce:** smalec 58, śledzie sol. 150, tłuszcze 157, skóry sol. 88, wełna sur. 93.

C. HARTWIG T.A.

ODDZIAŁ GDAŃSKI

Ekspedycja, Żegluga, Asekuracja,
Clenie, Inkaso, Własne Składy:
Pfefferstadt 1.

BIURA: Nowy-Port, Weichselbahn-
hof i Holm.

Ruch okrętów przewidywany.

Rozkład linii pasażerskiej Havre-Gdynia.

Statek	z Havru	do Gdyni	z Gdyni	do Havru
	odchodzi	przychodzi	odchodzi	przychodzi
Pologne	10 lipca	14 lipca	15 lipca	19 lipca

Ruch okrętowy w porcie gdańskim.

Ruch okrętów przewidywany.

Do Gdańska zawinął, zawinie		Z Gdańska odpłynie		Nazwa okrętu	Towarzystwo okręt. wzgl. makler
data	skąd	dokąd	data		
16. 6.	z Nowego Jorku	do Nowego Jorku	20. 7.	Estonia	Balt. America Line
25. 6.	"	"	10. 8.	Lituania	
2. 7.	" Lipawy	" Londynu	2. 7.	Baltara	United Balt. Corp.
6. 7.	" Londynu	" Kłajpedy i Lipawy	6. 7.	Baltriger	"
9. 7.	" Rygi	" Londynu	9. 7.	Baltanic	"
13. 7.	" Londynu	" Kłajpedy i Lipawy	13. 7.	Baltara	"
16. 7.	" Lipawy	" Londynu	16. 7.	"	"

Wodostany Wisły.

Czerwiec Daty	22	23	24	25	26	27	28	29
Kraków	+180	+ 20	+ 00	+114	+ 00	+ 30	+ 25	- 8
Zawichost	275	314	304	273	301	298	263	262
Warszawa	215	223	283	339	339	306	325	329
Płock	188	188	188	215	262	272	252	258
Toruń	239	240	240	240	284	351	366	337
Fordon	241	241	245	240	264	395	359	344
Tczew	248	242	240	240	240	260	318	370
Ujście	238	242	246	252	252	254	248	258

Administracja „Żeglarza Polskiego“

Tczew, ulica Hallera 17

wysyła następujące wydawnictwa:

J. Klejnot-Turski. Pięciojęzykowy słownik żeglarski Ark. I	0,80 zł
— Dokumenty morskiego prawa handl. Gdańsk 1924	1,20 zł
— Wisła Morska. Z 3 planami i 6 ilustr. Tczew 1926	0,80 zł
M. Wojtkiewicz, inż. kom. Droga wodna Warszawa — Bałtyk. Warszawa 1926	3,00 zł
— Wisła Pomorska. Warszawa 1926	2,00 zł
F. M. Winowicz: Praktyczny podręcznik dla handlu zamorskiego. Gdańsk 1924	4,00 zł
Przegląd miesięczny Revue Maritime (marn. wojenna) prenumerata roczna	29,00 zł
pojedyncze tomy, bogato ilustrowane	2,90 zł
oraz najnowsze wydania Challamela w Paryżu:	
B. Aillet Eksploatacja handlowa statku z 28 ryc. 98 str.	3,70 zł
J. M. Le Guilcher. Wykład praktyczny kotłów i maszyn statków handlowych. Z 340 ryc. 512 str.	17,50 zł
E. Antraygues. Wiadomości z morsk. prawa międzynarod.	2,80 zł
P. Fugairon. Nawigacja astronomiczna. Teoria i praktyka	2,80 zł
St. Millot. Prace mechaniczne na pokładzie i w stoczni.	4,50 zł
B. Aillet. Podręczna książka kapitana, w oprawie, 184 stron wyd. II-gie	5,80 zł

Za zaliczką 70 gr łożej. — Wszystkie ceny rozumieją się z przesyłką

RYNEK DRZEWNY

oficjalny organ Giełdy
Drzewnej w Bydgoszczy.

Czasopismo zawodowe dla handlu
i przemysłu drzewnego.

Jedynе pismo fachowe tego
rodzaju na całą Polskę.

Wychodzi 2 razy w tygodniu.
VIII rok istnienia.

PRZEGLĄD LEŚNICZY

Czasopismo miesięczne dla leśników.

Rok założenia 1876.

Numery okazowe darmo!

Administracja „Rynku Drzew- nego i Przeglądu Leśniczego“

Poznań — Wielkie Garbary 20.

Telefon 1820.